

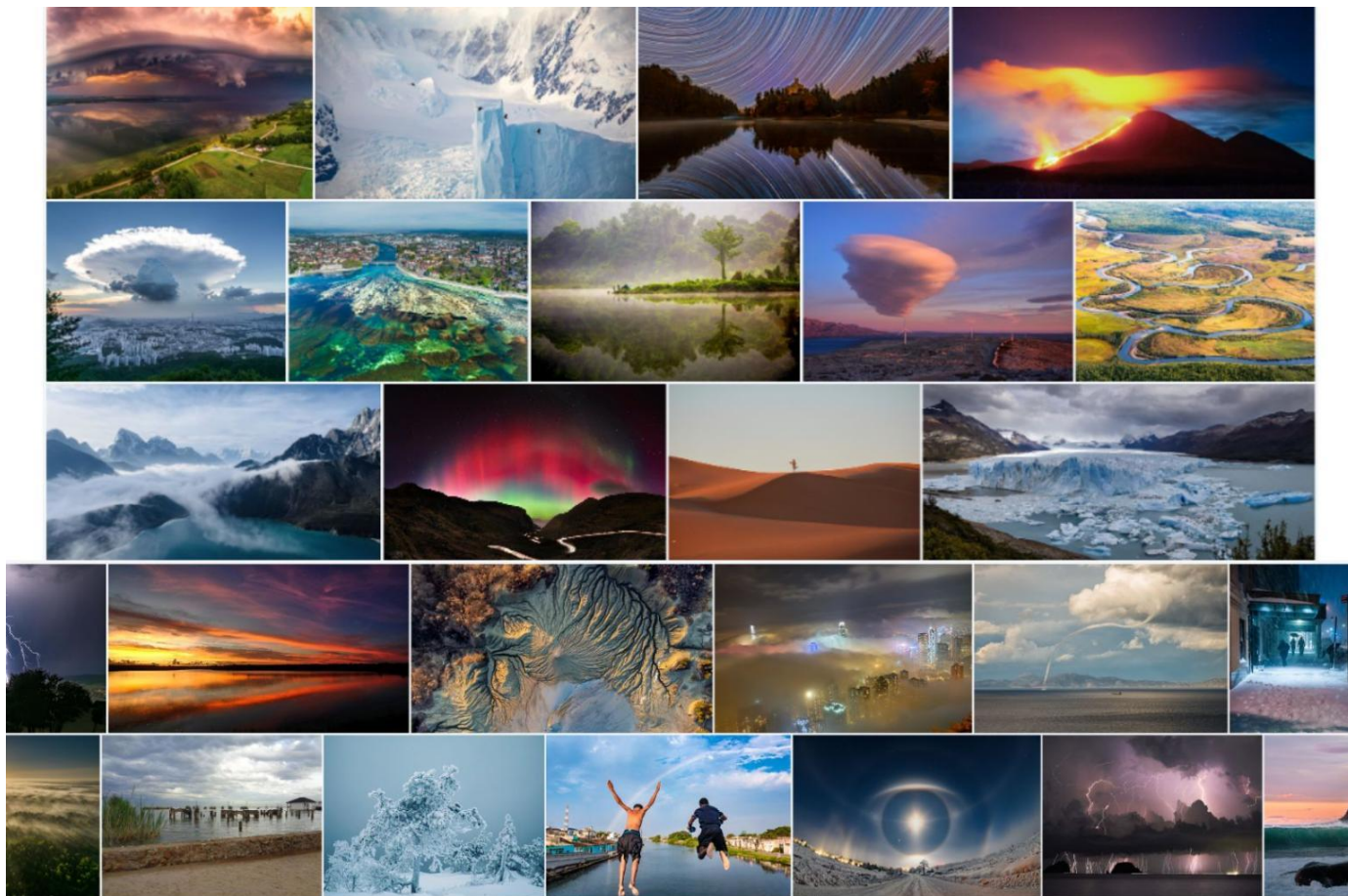

Česká meteorologická společnost

informační VĚSTNÍK

číslo 2/2025 (114)

prosinec 2025

Obr. 1 Nejlepší snímky fotografické soutěže Světové meteorologické organizace na kalendář WMO pro rok 2026. zdroj: WMO.

Vážené kolegyně a vážení kolegové,

je tu poslední měsíc roku, ve kterém jsme si připomněli 250 let pravidelných měření v pražském Klementinu. Právě na půdě historického barokního komplexu proběhla Česká meteorologická konference 2025 a zaznamenala mimořádný zájem členů společnosti. Všem účastníkům, a hlavně organizátorům z pražské pobočky České meteorologické společnosti (ČMeS), bychom rádi poděkovali za úsilí, které věnovali přípravě, organizaci a prezentaci výsledků své práce. Ústav fyziky atmosféry AV ČR, v.v.i (ÚFA AV ČR) i další příznivé organizace přímo na horské stanici Milešovka vzpomněli také 120. výročí sledování počasí na vrcholu nejvyšší kuželovité hory v Českém středohoří. A v neposlední řadě letos uplynulo také 75 let od chvíle, kdy vstoupila v platnost Konvence o Světové meteorologické organizaci. Za

Československo ji už v roce 1947 podepsal ve Washingtonu prof. dr. Alois Gregor. Spolu se Slovenskem se tak můžeme považovat za její zakládající členy. Den ratifikace 23. března 1950 slavíme jako Světový meteorologický den.

Velký rozvoj zaznamenala letos vzdělávací skupina ČMeS, která se aktivně zúčastnila Veletrhu vědy a Týdne Akademie věd, a výrazně se zasadila o vytvoření úvodní série ověřených materiálů na podporu vzdělávání žáků základních a středních škol v oborech souvisejících s atmosférou Země. Aktivní zůstává trvale i terminologická skupina, která průběžně doplňuje a aktualizuje Elektronický meteorologický slovník. Členům, kteří se podílejí na práci odborných skupin, patří velké poděkování nás všech, a pokud byste se k nim chtěli připojit, napište nám na info.cmes@email.cz.

Žijeme v době, která posouvá hlavní obory naší společnosti, meteorologii a klimatologii, nad rámec exaktních přírodních věd, zabývajících se primárně fyzikálními jevy v atmosféře. Výsledky naší práce mají hluboké a nezastupitelné průsečíky do sociálních, ekonomických a politických oblastí. Nejde tedy jen o měření a hodnocení meteorologických prvků a jejich predikci, ale v první řadě o včasná varování před extrémními jevy. Po celé řadě zkušeností s povodněmi, tornády nebo např. vlnami veder společnost spoléhá na meteorology, že zajistí jejich bezpečnost. Rádi bychom vám proto popřáli, aby vaše práce byla nejen žádaná, ale také plnohodnotně oceněná.

V příštím roce pro vás chystáme díky organizátorům z brněnské pobočky ČMeS, Českou meteorologickou konferenci 2026, která se uskuteční od 22. do 24. září v jihomoravském Pavlově. A ČMeS je také spolupořadatelem pravidelné horské konference, kterou připravují ostravští kolegové na Erlebachově boudě v Krkonoších od 19. do 21. května.

Závěr roku patří zklidnění a lidem, na kterých nám záleží, ať už při vánočních tradicích, nebo jen tak v klidu domova. Do všedních i svátečních dní vám přejeme, ať se vám podaří na chvíli zpomalit, a v novém roce pevně zdraví a spoustu pozitivních zážitků a naplněných cílů.

Za celý Výbor ČMeS Taťána Míková, předsedkyně

Česká meteorologická konference 2025

Ve dnech 23. až 25. září 2025 se v Praze, v historických prostorách Klementina, uskutečnila Česká meteorologická konference 2025. Česká meteorologická společnost (ČMeS), která tuto tradiční akci uspořádala, tak rozvíjí již mnohaletou tradici pravidelných setkávání české, dříve československé, odborné komunity lidí zabývajících se meteorologií, klimatologií, kvalitou ovzduší a příbuznými obory. Místo konání konference bylo zvoleno s ohledem na významné výročí, které si připomínáme v letošním roce. Uplynulo již 250 let od počátku souvislých měření v pražském Klementinu.

Konference byla v letošním roce organizována členy pražské pobočky ČMeS a pracovníky Českého hydrometeorologického ústavu (ČHMÚ) ve spolupráci s ÚFA AV ČR, v.v.i. a Matematicko-fyzikální fakultou Univerzity Karlovy.

Obr. 2 Společné foto účastníků. Autor: Hana Stehlíková.

O konferenci byl velký zájem, přijelo celkem 94 účastníků nejen z České republiky, ale i ze Slovenska. V 5 odborných blocích zaznělo celkem 28 příspěvků, bylo prezentováno 15 posterů.

Meteorologické konference pořádané ČMeS jsou důležitou událostí pro českou meteorologickou komunitu. Nabízejí možnost setkání odborníků z akademické a vědecké sféry s kolegy ze státní správy, médií, zástupci komerčních subjektů i amatérských meteorologů. V rámci přednášek i mimo oficiální program jsou diskutována různá témata. Letošní konference důstojně završila akce uspořádané k 250. výročí pravidelných pozorování na stanici Praha, Klementinum. Kromě seznámení se s historií klementinských pozorování měli účastníci možnost si prohlédnout měřicí přístroje, které jsou zde využívány aktuálně.

Prostor byl i pro aktuálně řešenou problematiku, byly prezentovány výstupy projektu PERUN, zajímavé byly příspěvky zabývající se modelováním v městském měřítku i příspěvky zabývající se cirkulací větších měřítek, nebo prezentace moderních metod sledování počasí.

Pro účastníky konference byl připraven obvyklý sborník abstraktů, který byl k dispozici elektronicky době konání konference na webové stránce konference.

Více informací, fotodokumentaci konference a sborník abstraktů v pdf formátu najdete na stránce konference: <http://www.cmes.cz/web/ceska-meteorologicka-konference-2025/>.

Lenka Crhová, Anna Valeriánová, Miloslav Müller
a Pavel Lipina

Horská meteorologická konference 2026

V pořadí již pátá horská meteorologická konference Krkonoše 2026 by se měla konat v termínu 19. – 21. května 2026 (úterý až čtvrtek) na Erlebachově boudě a přilehlých dependancích v Krkonoších. Chata je celoročně dostupná veřejnou i soukromou dopravou a ceny ubytování budou 1.400,- Kč nebo 750,- v dependanci. Vložené na konferenci bude 1.300,- Kč. Konferenci bude tradičně pořádat Český hydrometeorologický ústav, Česká meteorologická společnost a Krkonošský národní park. Více informací o konferenci naleznete na: <http://www.cmes.cz/web/horska-konference-krkonose/>. Věříme, že termín máte již poznačený od června ve svých kalendářích a za půl roku v květnu se v Krkonoších těšíme na setkání.

Za organizační výbor Pavel Lipina

Cena prof. Hanzlíka udělena potřeťi

Hlavním bodem letošního valného shromáždění ČMeS konaného dne 24. září 2025 bylo udělení Ceny profesora Hanzlíka, kterou společnost uděluje za mimořádný přínos pro rozvoj meteorologie a příbuzných vědních oborů. Letošním, teprve třetím oceněným byl prof. RNDr. Jan Bednář, CSc. Laureát toto ocenění získal zejména za celoživotní pedagogickou, odbornou a publikační práci v oborech fyzika mezní vrstvy, atmosférická optika, elektřina, fyzika oblaků a srážek a šíření znečišťujících příměsí v atmosféře. Ocenění mu bylo uděleno za jeho dlouholetou obětavou a nezištnou

práci pro Československou meteorologickou společnost a později ČMeS, a to jak koncepční a organizační, tak odbornou zejména v terminologické skupině (<http://www.cmes.cz/web/cena-prof-hanzlika-za-rok-2025/>).

Udělení čestného členství společnosti a čestných uznání za rok 2025

Na návrh výboru ČMeS bylo valným shromážděním uděleno čestné členství RNDr. Luboši Němcovi a RNDr. Zdeňku Blažkovi, CSc. Čestné uznání společnosti bylo uděleno RNDr. Radimu Tolaszovi, Ph.D., RNDr. Janu Sulanovi a RNDr. Ladislavu Metelkovi, Ph.D. Čestné členství převzal i RNDr. Josef Keder, CSc., kterému bylo uděleno v roce 2024.

Všem oceněným srdečně blahopřejeme a více na: <http://www.cmes.cz/web/cestni-clenove-spolecnosti/> a <http://www.cmes.cz/web/cestna-uznani-spolecnosti/>.

Za Výbor ČMeS Pavel Lipina

Ustanovení pobočky ČMeS v Českých Budějovicích

Již v roce 1990 hlavní výbor tehdejší Československé meteorologické společnosti (ČSMS), na svém zasedání 3. května souhlasil se záměrem založit pobočku v Českých Budějovicích. Mělo to své opodstatnění vzhledem k rozlehlosti území jižních a jihozápadních Čech, tradicím a hustotě meteorologických pozorování, a také s ohledem na rozvoj meteorologie, potažmo obecně rozvoj vědy a vzdělávání v meteorologických a příbuzných oborech v celém tomto regionu.

Obr. 3 Foto účastníků ustavující schůze budějovické pobočky.

Založení pobočky se sice v dalších více než třech desetiletích nezrealizovalo, nicméně téměř přesně po 35 letech se v květnu 2025 rozhodlo 10 řádných členů současné ČMeS o ustanovení pobočky písemně požádat. Žádost zaslali Výboru ve smyslu platných Stanov ČMeS, čl. 9. Výbor jejich žádosti vyhověl (viz Informační věstník č. 1/2025). Ustavující a první plenární zasedání pobočky České Budějovice se uskutečnilo 4. listopadu 2025 v Litvínovicích u Českých Budějovic. Mezitím požádalo o zařazení do pobočky dalších 5 členů, takže v době ustavujícího zasedání měla pobočka už 15 členů, prvního zasedání se zúčastnilo 12.

Před plenárním zasedáním se konala exkurze „Rekonstrukce původní polohy zaniklé meteorologické stanice Litvínovice, kde byla změřena absolutně nejnižší teplota v ČR“, a to ve Stecherově mlýně, jednom z jihočeských meteorologických „klenotů“. Součástí exkurze byla i prohlídka mlýna a alb s historickými fotografiemi včetně prostoru umístění historické meteorologické stanice.

Ustavující zasedání pobočky České Budějovice zahájila Taťána Míková s krátkým představením a diskusí o náplni a funkcích, které je potřeba na pobočce obsadit. Z celkových 15 zakládajících členů se tři z pracovních a zdravotních důvodů z jednání omluvili, ostatních 12 členů si tajnou volbou zvolilo své zástupce. Z výsledků volby se stal předsedou pobočky Jan Procházka, místopředsdkyní Eva Houbová a tajemníkem Ivo Rolčík, jako zástupci pobočky do Výboru ČMeS byli zvoleni Taťána Míková, Jan Procházka a Miloslava Starostová. Z následné diskuse vyplynula témata a úkoly pro další činnost členů pobočky a mimo jiné i potřeba na příštím zasedání zvolit náhradníka a zástupce do revizní komise. Ustavující zasedání českobudějovické pobočky ČMeS dne 4. listopadu 2025 v salóňku litvínovické restaurace Pegast ukončil po necelých dvou hodinách jednání předseda pobočky Jan Procházka.

Jan Procházka, Ivo Rolčík a Taťána Míková

WMO vyhlásila vítěze fotografické soutěže pro kalendář na rok 2026

Světová meteorologická organizace na konci září vyhlásila vítěze fotografické soutěže pro kalendář na rok 2026. Porota expertů vybrala v roce 75. výročí vzniku WMO 75 finalistů ze stovek přihlášených fotografií z celého světa. Hlavním motivem byly dopady počasí, klimatu a vody – pozitivní i negativní – na lidi a jejich život.

Všechny snímky, které vyjdou v kalendáři na příští rok, si můžete prohlédnout na webových stránkách WMO: <https://wmo.int/media/news/wmo-announces-2026-calendar-competition-winners>

My bychom vám rádi představili tři české příspěvky, které se dostaly až do finále, ačkoli v kalendáři je nakonec nenajdete. První z nich se dostal do série 13 zvlášť oceněných snímků:

Obr. 4 Jaroslav Fous: Soustava halových jevů

Vzduch se díky sněžným dělům pracujícím v nedalekém lyžařském středisku naplnil nespočetnými drobnými ledovými krystalky. Ty v kombinaci s měsíčním světlem vytvářely ohromující podívanou na halové jevy.

Místo pořízení fotografie: Boží Dar, Krušné hory, Česko
Datum pořízení fotografie: 13.12.2024

Další dva pak zůstaly v sadě 75 fotografií vybraných pro finále:

Obr. 5 Vojtěch Šebek: Na vlnách mlhy

Hazmburk, osamělý kopec korunovaný zříceninami středověkého hradu v severních Čechách, za úsvitu vystupuje z mlhy. Mlha, tvarovaná a modelovaná lehkým prouděním vzduchu, zahaluje krajinu pod horou a proměňuje okolí v jedinečnou a neopakovatelnou scénu z jiného světa.

Okres Litoměřice, Ústecký kraj, Česká republika
Datum pořízení fotografie: 31. 12. 2023

Obr. 6 Petr Hykš: Zlatý lužní les

V září 2024 se nad Česko přesunula tlaková níže Boris a přinesla intenzivní několikadenní srážky. Řada silnic byla kvůli vysoké hladině vody uzavřena a desetitisíce domácností zůstaly bez elektřiny. Nedaleko mého bydliště na jižní Moravě se hladina řeky Moravy za pouhých sedm dní zdesetinásobila. Během týdne se režim řeky změnil ze sucha na extrémní povodeň. Řeka se rozlila do záplavových a lužních lesů – ekosystémů, kde jsou záplavy přirozenou a vítanou součástí života. Okouzující krajina nejevila žádné známky nouze; zůstala nevinná a krásná, jako by se jí chaos nedotkl. Místo pořízení fotografie: Strážnice, J. Morava, Česko
Datum pořízení fotografie: 18. 9. 2024.

Taťána Míková

Webináře EMS

Evropská meteorologická společnost (EMS) uspořádala na podzim sérii webinářů. EMS navázala na úspěšný projekt z jara 2025. Mohli jsme se tak zúčastnit velmi zajímavých přednášek. První téma bylo věnováno Akademické kariéře v Evropě (5.11.2025). Druhý webinář byl o sdílení zkušeností s tzv. komunitní klimatologií a jejím zapojení do oficiálních měření v Nizozemsku (19.11.2025). Třetí přednáška byla na téma Chorvatská meteorologie ve filatelii (10.12.2025). Věříme, že EMS bude v těchto webinářích pokračovat i na jaře 2026.

EMS zveřejnila termíny a místa konání výročních konferencí pro rok 2026 a 2027:

- EMS Annual Meeting 2026: 6. –11. 9. 2026 Jaarbeurs conference centre, Utrecht, Nizozemí <https://www.emetsoc.org/events/ems-annual-meetings/> (další informace). Pokud byste měli zájem o vytvoření speciální sekce na konferenci, své návrhy zasílejte do 12.1.2026 <https://www.emetsoc.org/ems2026-delta-climate-call-for-sessions/>.

- EMS Annual Meeting 2027: 5. – 10. 9. 2027 Jagellonian University, Krakow, Polsko.

V roce 2026 proběhne volba nového předsedy /předsedkyně EMS. Více podrobností o aktivitách EMS naleznete na stránkách <https://www.emetsoc.org/>.

Olga Halášová

Zprávy z odborných skupin a poboček

Terminologická skupina

Plénium terminologické skupiny (TS) se v roce 2025 sešlo jen jednou, a to hned v lednu. Na tomto 61. zasedání TS byly shrnuty aktivity za předchozí rok, vyřešeny byly některé sporné otázky (např. současné využití termínu praporek větru aj.) a proběhla diskuze o dalších možnostech rozvoje Elektronického meteorologického slovníku (eMS).

Samotná letošní práce na úpravách eMS probíhala především v dílčích tematických skupinkách. Hydrometeorologická skupinka (L. Crhová, M. Kašpar, M. Müller) revidovala hesla úhrn a intenzita srážek a doplnila skupinu hesel týkajících se tzv. návrhových srážek. Skupinka kvality ovzduší (M. Müller, H. Škáchová, V. Volná) opravila nebo doplnila přes 30 dalších hesel především z oblasti monitoringu. V návaznosti na nový zákon o veřejné hydrometeorologické službě přepracoval M. Müller příslušná hesla. Klimatologická skupinka (E. Holtanová, J. Karlický, M. Müller, E. Pejchová Plavcová, J. Řehoř, P. Skalák) se v roce 2025 sjela ke dvěma celodenním pracovním setkáním; v dubnu zpracovala hesla týkající se klimatického forcingu a antropogenního ovlivňování klimatu, v listopadu pak zásadně inovovala hesla v oblasti klasifikace synoptických situací.

K výčtu aktivit TS je třeba připojit i slibně se rozvíjející spolupráci s dvojicí lingvistů z Ostravské univerzity (J. Holeš, Z. Honová), kteří se pustili do důkladného průzkumu v eMS uvedených anglických a francouzských ekvivalentů z hlediska toho, zda se

skutečně v těchto jazycích používají. Díky podpoře projektu Strategie AV ČR rovněž probíhají programátorské práce, které umožní slovník a s ním i webové stránky ČMeS převést na zabezpečenou platformu https a zároveň zlepšit jeho zobrazování na mobilních zařízeních.

Na podzim letošního roku však TS bohužel utrpěla i citelnou ztrátu odchodem jednoho z našich nejaktivnějších členů, prof. Jana Bednáře. Kvalita české meteorologické terminologie mu natolik ležela na srdci, že ještě během letošního roku dodal vedoucímu TS dvanáct souborů s konkrétními připomínkami k heslům v eMS, které dosud čekají na vypořádání. Honzův příklad budíž pro nás milou pobídkou k další činnosti na tomto poli.

Miloslav Müller

Pobočka Praha

4. 11. 2025 doc. Mgr. Michal Žák, Ph.D. (KFA MFF UK), Mgr. Pavel Zahradníček, Ph.D. (ČHMÚ, ÚVGZ AV ČR): Bylo letošní léto studené nebo teplé?

19. 11. 2025 doc. Dr. Ing. Martin Možný (ČHMÚ, ČZÚ): Epizody sucha v ČR v posledních 50 letech

2. 12. 2025 Mgr. Róbert Kvak (ÚFA AV ČR, PŘF UK): Počasí na horách

Miloslav Müller

Pobočka Hradec Králové

23. 10. 2025 Ing. Libor Kukačka (KRNAP): Meteorologické stanice Správy KRNAP – obnova staniční sítě a specifika horské meteorologie.

11. 12. 2025 Mgr. Martin Stráník, RNDr. Ladislav Metelka, Ph.D. (ČHMÚ): Mezinárodní srovnání pyrhelimetrů – IPC XIV 2025 v Davosu, Změny erytmového UV záření v České republice v období 1996-2024.

Stanislava Kliegrová

Pobočka Ostrava:

20. 10. 2025 RNDr. Bořek Navrátil (ZŠ Vsetín, Rokytnice): Evropské školství v kontextu

3. 11. 2025 RNDr. Radim Tolasz, Ph.D. (pobočka ČHMÚ Ostrava): Historie a současnost klimatologické databáze CLIDATA

6. 11. 2025 RNDr. Vladimíra Volná, Ph.D., RNDr. Roman Volný, Ing. Pavel Lipina (pobočka ČHMÚ Ostrava): Komentovaná prohlídka meteorologické stanice a stanice kvality ovzduší ČHMÚ v Ostravě-Porubě a návštěva předpovědního pracoviště ČHMÚ pobočky Ostrava, prohlídka v rámci Týdne Akademie věd ČR

18. 11. 2025 Ing. Petr Tušil, Ph.D., MBA (pobočka ČHMÚ Ostrava): Malajsie a Borneo – hledání původní divočiny

3. 12. 2025 RNDr. Zdeněk Blažek, CSc. (Nový Malín): Vzpomínky na Milešovku

3. 12. 2025 Výroční schůze ostravské pobočky ČMeS 8. 12. 2025 Mgr. David Tichopád (Masarykova univerzita Brno): Ozonová vrstva a klimatická změna: nové poznatky a výzvy

Pobočka Brno:

5. 11. 2025 Mgr. Adam Valík, Ph.D. (pobočka ČHMÚ Brno): Klimatická změna – Realita x fake?

Gražyna Knozová

35 let Rady Vědeckých společností ČR

Rada vědeckých společností České republiky, z. s. (RVS) koordinuje v současné době 87 aktivních vědeckých společností z přírodovědných, lékařských, společenskovedních a technických oborů, což představuje více než 28 000 členů. Členové společností jsou renomovaní odborníci a odbornice z vědecké a vědeckopedagogické oblasti, učitelé a učitelky všech stupňů, studenti a studentky a zájemci o příslušné vědní obory, i bez jakékoliv profesní vazby. Vědecké společnosti představují významný jednotící prvek oborový i mezioborový: jsou jedinou institucí spojující odborníky z VŠ, Akademie věd ČR i resortních výzkumných ústavů, jsou místem, kde se setkávají profesionálové a učitelé s dalšími odbornými zájemci o příslušný obor, jsou otevřeny pro studenty všech stupňů, umožňují jim zde mimoškolní, neformální seznámení s vědci.

Obr. 7 Úvodní strana Výročenky RVS.

Hlavní těžiště aktivit vědeckých společností spočívá v pořádání kongresů, konferencí, symposií a seminářů mezinárodního či národního charakteru. Také vydávání vědeckých a odborných periodik, jak mezinárodních, tak s národním dopadem, je nutno považovat za jednu z velice důležitých aktivit vědeckých společností. Společnosti organizované v RVS vydávají zcela samostatně 10 mezinárodních časopisů a jsou členy mezinárodních unií a asociací. Mnohé společnosti se aktivně vyjadřují k aktuálním společenským otázkám domácím i mezinárodním včetně návrhů zákonů. Radu vědeckých společností tvoří zástupci jednotlivých společností, kteří volí devítičlenný výkonný výbor v čele s předsedou. V letošním roce rada oslavila 35 let. K oslavám a k podpoře se několika akcemi a přednáškami připojila i naše společnost. Více informací a Výročenku rady k 35. výročí ke stažení naleznete v aktualitě na stránce ČMeS a také na stránce RVS: <https://www.rvscr.cz/#A>.

Pavel Lipina

Pobočka České Budějovice:

4. 11. 2025 Rekonstrukce původní polohy zaniklé meteorologické stanice Litvínovice, kde byla změřena absolutně nejnižší teplota v ČR - exkurze

Synoptická meteorologická stanice ČHMÚ na Pradědu zahájila činnost

Ve čtvrtek 16. října 2025 od 13 hodin proběhlo na vrcholu Pradědu slavnostní zahájení meteorologických měření a pozorování profesionální synoptické stanice ČHMÚ.

Na vrchol Pradědu se meteorologická měření vrátila přesně po 28 letech. Meteorologické měření bylo na Pradědu zahájeno 1. září 1941 a s kratšími výpadky či ztracenými výkazy v roce 1945 a 1946 pokračovalo až do 15. září 1997.

Více informací naleznete na stránce stanice Praděd: <http://www.cmes.cz/web/meteorologicka-stanice-praded/>.

Členská základna společnosti

Ve druhé polovině roku 2025 bylo přijato jedenáct nových členů a jeden nový čestný člen z řad nečlenů, tři členové ukončili členství na vlastní žádost a několik jich bylo pro dlouhodobé neplacení členských příspěvků v souladu se stanovami vyloučeno. Společnost má nyní k 10. prosinci 182 členů, z toho je 12 čestných členů.

Vladimíra Volná

Meteorologická a jiná výročí v roce 2026

Tak jako každý rok, bude i ten příští ve znamení řady meteorologických výročí. Např. před 175 lety byl založen ve Vídni Zentralanstalt für Meteorologie und Erdmagnetismus, před 165 lety Přírodospytný spolek v Brně (1861), v květnu by oslavil 340 let Daniel Gabriel Fahrenheit (*1686), v červnu by oslavil 310 let Josef Stepling (*1716), v srpnu by oslavil 280 let Antonín Strnad (*1746), v prosinci 325 let Anders Celsius (*1701), v únoru uplyne 190 let, kdy zemřel Martin Alois David (†1836), v dubnu si připomeneme 75. výročí, kdy zemřel Vilhelm Friman Koren Bjerknes (†1951), a řada dalších. Podrobný přehled naleznete na stránce: <http://www.cmes.cz/web/meteorologicka-vyroci-osobnosti-a-udalosti-2026/>.

Jubilanti společnosti v roce 2026

80 let Zdeněk Blažek (čestný člen), Jiří Jakubský, Josef Keder (čestný člen), Zdeněk Mrkvica,
75 let Rudolf Brázdil, Jaroslav Chalupa, Petr Pospíšil, Arnošt Šír, Karel Vaníček,
70 let František Hudec, Zdeněk Šiftař,
65 let Petr Dobrovolný, František Putala, Jan Sládeček,
60 let Lenka Hájková, Jan Macoun, Dáša Richterová.
Jubilantům blahopřejeme a přejeme pevné zdraví a mnoho osobních i pracovních úspěchů.

Pavel Lipina

Odešli z našich řad

Dne 2. 11. 2025 zemřel ve věku 85 let jeden z našich nejvýznamnějších geografů, zakladatel Mendelovy polární stanice na ostrově Jamese Rosse v Antarktidě, prof. RNDr. Pavel Prošek, CSc.

Pavel Prošek v pozici emeritního profesora Masarykovy univerzity působil v Geografickém ústavu Přírodovědecké fakulty. Od roku 2002 byl čestným členem České geografické společnosti.

V neděli 5. listopadu 2025 zemřel ve věku nedožitých 79 let prof. RNDr. Jan Bednář, CSc. Jeho bohatý životní příběh lze jen těžko směstnat do několika vět. Vyzdvihnout je třeba jeho spojení se třemi institucemi, jimž zůstal věrný až do své smrti. Na prvním místě je to nynější katedra fyziky atmosféry Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy, kde vystudoval, od r. 1970 pedagogicky působil, a kterou v letech 1996–2006 vedl, než se stal prorektorem univerzity pro studijní záležitosti (2006–2010). Druhou institucí, kde zanechal nasmazatelnou stopu, je Česká (dříve Československá) meteorologická společnost, v níž působil nejprve jako tajemník (1981–1993) a poté jako předseda (1993–2008). Po obnově demokracie v naší zemi rozšířil prof. Bednář své angažmá i do oblasti vztahu vědy a víry – vr. 1990 stál u zrodu České křesťanské akademie, jejímž byl i dlouholetým 1. místopředsedou (1996–2014). Ve vztahu ke všem třem jmenovaným institucím si můžeme všimnout vzácného Honzova osobnostního rysu, totiž loajality vůči nim, a to i po opuštění řídicí funkce, a snahy nadále přispívat k jejich rozkvětu.

V tomto čísle našeho věstníku se jméno prof. Bednáře objevilo ještě na dvou dalších místech, totiž ve shrnutí letošní činnosti terminologické skupiny a ve zprávě o České meteorologické konferenci, kde mu byla udělena cena prof. Hanzlíka. Když jsme při předávání ceny slyšeli jeho poselství, kterým nás na dálku oslovil, sotva jsme tušili, že to je i jeho rozloučení s naší meteorologickou komunitou. Připomenout si ho můžete na <http://www.cmes.cz/web/cena-prof-hanzlika-za-rok-2025/>.

Miloslav Müller

Obr. 8 prof. RNDr. Jan Bednář, CSc. zdroj: FB KFA MFF UK

Příjemné prožití Vánočních svátků ve zdraví, osobní spokojenosti, bez zbytečného stresu a za příjemného počasí přeje předsednictvo ČMeS

Informační věstník ČMeS, adresa: 143 06 Praha 4, Na Šabatce 17. Za obsah odpovídá Pavel Lipina a Olga Halásová. Neprošlo jazykovou úpravou. Neprodejný výtisk. Informace o ČMeS najdete na adrese <http://www.cmes.cz>.